

ÎN C H E I E R E

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Ritlabs” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 17 octombrie 2014,
c o n s t a t ă :

La data de 05 septembrie 2013, SRL „Ritlabs” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, elaborează programul poștal pentru calculatoare cu denumirea „The Bat”. Programul se elaborează pe teritoriul Republicii Moldova, nu este un bun material, nu se supune controlului vamal și se răspândește prin intermediul rețelei de Internet peste hotarele Republicii Moldova, deci se califică ca export de servicii la cota "zero" a TVA, fapt confirmat și prin hotărârea Colegiului de contencios administrativ al Tribunalului Chișinău din 15 aprilie 2003, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 septembrie 2003.

Menționează că, la data de 24 mai 2013, SRL „Ritlabs” a depus la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cererea nr.461 cu privire la restituirea taxei pe valoare adăugată în sumă de 2 490 000 lei, aferentă livrărilor impozitate cu TVA la cota "zero", conform datelor din declarațiile TVA pentru perioada mai 2007 – februarie 2013.

Susține că, controlul fiscal a fost inițiat la data de 10 iunie 2013 și s-a desfășurat pe perioada de activitate 01 ianuarie 2007 – 30 aprilie 2013, prin metoda verificării totale.

Afirmă că, în urma controlului fiscal, la data de 19 iunie 2013 a fost întocmit Actul de control fiscal nr. 5-660088, prin care s-au stabilit unele abateri în respectarea legislației fiscale.

Indică că, la data de 17 iunie 2013 reclamantul a primit scrisoarea nr. 01-09/9-10-535 din 13 iunie 2013 din partea organului fiscal, prin care a fost înștiințată despre suspendarea restituirii TVA, scrisoare pe care a contestat-o la 18 iunie 2013.

Declară că, prin decizia nr.536 din 11 iulie 2013, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a considerat întemeiată contestația depusă de SRL „Ritlabs” și a decis reluarea procedurii de restituire a TVA însă, procedura de restituire a TVA nu a fost reluată și ca finalitate nu a fost restituită suma solicitată.

Invocă că, la data de 05 august 2013, SRL „Ritlabs” a depus la Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău contestația nr.521, prin care și-a exprimat dezacordul cu acțiunile organului fiscal și a solicitat admiterea cererii de restituire a TVA în sumă de 2 490 000 lei, depusă la 24 mai 2013, având în vedere că au fost încălcate termenele de restituire prevăzute de Codul fiscal, anexând și copia deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr.536 din 11 iulie 2013, pentru a demonstra că aceasta nu a fost executată de către organul emitent, însă, la 22 august 2013, prin răspunsul nr. 01-05/8-376-2202 a fost înștiințată că contestația nr.521 din 05 august 2013 nu a fost examinată.

Consideră că, răspunsul dat este ilegal, deoarece organul fiscal fără vreun temei legal a încălcat dreptul legitim al contribuabilului la restituirea TVA în termen de 45 zile.

Mai susține că, în urma controlului, efectuat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău în luna iunie 2013, s-a confirmat că trecerea în cont a TVA pentru perioada ulterioară a lunii mai 2013 constituie suma de 2 506 783 lei, fapt ce confirmă legalitatea pretenției de restituirea sumei solicitate.

Astfel, afirmă că, organul fiscal nu a înaintat obiecții referitor la mărimea sumei TVA solicitată trecerii în cont. Mai mul ca atât, în urma controlului din luna iunie 2013, verificând declarațiile privind TVA și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor, a recunoscut legalitatea și temeinicia pretinderii la restituirea sumei, cât și a valorii acesteia.

Solicită, obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău de a înlătura încălcările comise de acesta prin nesoluționarea în termen a cererii de restituire a TVA, cu restituirea la contul SRL „Ritlabs” a sumei TVA în valoare de 2490000 lei pentru perioada mai 2007 – februarie 2013.

În cadrul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat pretențiile, solicitând declararea ilegală a încălcării de către Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a termenului de restituire SRL „Ritlabs” a TVA în sumă de 2490000 lei, obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău să restituie SRL „Ritlabs” TVA în sumă de 2490000 lei, pentru perioada mai 2007 – februarie 2013 conform cererii nr.461 din 24 mai 2013, precum și obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău să execute hotărârea judecătorească în termen de 8 zile, calculate din data la care hotărârea va deveni irevocabilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 octombrie 2014 a fost admisă parțial acțiunea și obligat Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău să restituie contribuabilului SRL „Ritlabs”, TVA pentru perioada de activitate mai 2007 – februarie 2013 în sumă de 2 490 000 lei, conform cererii nr. 461 din 24 mai 2013, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prima instanță, și-a motivat soluția prin faptul că, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău neîntemeiat a suspendat termenul de restituire a TVA fără a avea dovada punerii sub învinuire a contribuabilului SRL „Ritlabs”, iar pornirea urmării penale în privința unor angajați ai SRL „Ritlabs” nu trebuie să fie în detrimentul și să lipsească contribuabilul de facilități fiscale.

Respingând pretenția reclamantului în sensul obligării pârâtului să execute hotărârea judecătorească în termen de 8 zile, prima instanță a reținut că această solicitare nu este aplicabilă la etapa judecării cauzei, deoarece potrivit Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, cu excepția cazurilor de restituire a TVA în baza art.101¹ Cod fiscal, restituirea TVA se efectuează în termen de 45 zile din data depunerii cererii de restituire. 37 zile din acest termen sunt destinate pentru efectuarea controlului și adoptarea deciziei de restituire, care include și termenul, specificat la art.216 alin.(8) Cod fiscal. Celelalte 8 zile sunt destinate pentru efectuarea restituirii efective.

Totodată, prima instanță respingând cerința reclamantului din cererea de concretizare cu privire la declararea ilegală a încălcării de către pârât a termenului de restituire a TVA, a conchis că obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău să restituie SRL „Ritlabs” TVA pentru perioada de activitate mai 2007 – februarie 2013 în sumă de 2 490 000 lei, include pretenția nominalizată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 a fost admis apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2015 a fost admis recursul declarat de către SRL „Ritlabs”, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în fond în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 18 aprilie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016.

La data de 19 mai 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegală și pasibile casării, deoarece au fost emise cu interpretarea și aplicarea eronată a legii, probele administrate au fost apreciate arbitrar.

Menționează că, instanța de apel încălcând prevederile art. art.102 alin.(6), 104 lit.a) Cod fiscal și prevederile Regulamentului privind restituirea taxei pe valoare adăugată, ignorând rezultate controlului privind restituirea TVA în baza cererii SRL „Ritlabs” din 24 mai 2013, a admis cerința reclamantului fără efectuarea controlului care este o atribuție exclusivă a organului fiscal.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele

cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia deciziei contestate în adresa recurentului (f. d. 217, Vol.I), însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia de către ultimul.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016.

Prin referința depusă la data de 27 decembrie 2016, SRL „Ritlabs” a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Susține că, pârâtul recunoscând legalitatea dreptului SRL „Ritlabs” la restituirea TVA încă în luna iunie 2013, a inventat diverse temeuri pentru a amâna respectarea dreptului legal al contribuabilului, timp de 3 ani.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supusă controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic